

**Initiatiefgroep Duurzaam Opgewekt Ellecom
De Friedhof 18
6955BP ELLECOM**

Gemeente Rheden
t.a.v. dhr. D. Klomberg
Postbus 9110
6994ZJ DE STEEG

Ellecom, 29 augustus 2020

Betreft: gemeentelijk beleid windmolens en zonnevelden rond Ellecom

Geachte heer Klomberg,

De initiatiefgroep Duurzaam Opgewekt Ellecom zet zich in voor een goed in het landschap ingepaste, lokale opwekking van groene stroom. U zult uit die doelstelling opmaken dat wij de noodzaak tot duurzaam opwekken erkennen en geen poging doen de opgave volledig op de buurgemeenten af te schuiven. Tegelijkertijd zijn we ook van mening dat niet kan worden ontkend dat de gemeente Rheden een kleinschalig en door de grote hoogteverschillen bijna on-Nederlands landschap vol natuur bezit dat van nationale waarde is. Inpassing van windmolens en zonneparken is hier maatwerk en een uitdaging. Om die reden lijkt onze gemeente (net als Renkum overigens) in de Regionale Energiestrategie toch vooral te worden ontzien. En zo hoort het ook. Immers: als alle gemeenten de ambitie zouden hebben zelfvoorzienend te zijn, dan is samenwerking onnodig. Regionaal samenwerken biedt juist de mogelijkheid rekening te houden met de draagkracht van het landschap. En met het maatschappelijk draagvlak. Zo hebben we begrepen dat bijna de totale opgave voor Westervoort in Duiven zal worden opgewekt. Met instemming en na consultatie van de inwoners.

Wij hopen dat u net als de genoemde gemeenten verder kijkt dan de gemeentegrens. En tevens naar de verhouding tussen zon en windenergie. Eén windmolen van 200m hoog in Duiven scheelt circa 23 moeilijk inpasbare hectares zonneveld in de gemeente Rheden. Dat is niet alleen in het belang van Rhedenaren, maar ook in het belang van inwoners uit de regio die hier recreëren. Als de bestuurlijke ambities m.b.t. een groene metropoolregio bewaarheid worden, zal die functie van onze gemeente als groen recreatiegebied bovendien alleen maar in belang toenemen. Misschien kan genoemde ambitie ook aanleiding zijn om een andere bestuurlijke ambitie te heroverwegen: door te streven naar klimaatneutraliteit in 2040 in plaats van 2050 – zoals de nationale overheid en de EU van ons verlangt – loopt de gemeente Rheden 10 jaar innovatie mis waarmee het landschap mogelijk gespaard kan worden. Wij denken graag mee over alternatieve technologische oplossingen waarmee een deel van de opgave gerealiseerd kan worden.

Maar nu met betrekking tot Ellecom. Uit de eerste conceptkaarten die door u op 17 februari met de inwoners zijn gedeeld, en meerdere contactmomenten met uw ambtenaren daarna, maken wij op dat de gemeente Rheden ruimte ziet voor zonnevelden op een strook land van achter het Hof te Dieren tot aan Middachten en van de snelweg tot aan de Ruitersbeek. In februari werd deze strook weliswaar als een nee-tenzij-gebied gepresenteerd, maar wij zijn ervan overtuigd dat commerciële ontwikkelaars van zonneparken uw ‘nee tenzij’ als een ‘ja mits’ zullen lezen. En dat ze zich bij de keuze voor locaties niet laten leiden door gemeentelijke voorkeurslocaties maar door ‘harde’ factoren als grondprijzen en de aanwezigheid van infrastructuur. De politieke druk om te verduurzamen is bovendien zo groot, dat wij niet verrast zouden zijn als de voorwaarden voor inpassing bij concrete initiatieven zoveel mogelijk worden opgerekt. Als daar dan nog bij in ogenschouw wordt genomen dat zowel het Hof te Dieren als Middachten rijksmonumenten zijn en flinke delen van de genoemde strook binnen hun beschermingscontour vallen, dan begrijpt u dat wij bezorgd zijn dat eventuele zonnevelden en

windmolens hier in de Ellecomse polder zullen landen. Waarbij een goede landschappelijke inpassing daarbij niet de eerste prioriteit heeft.

De kaart die wij in februari hebben gezien ervaren wij als ongenueanceerd en doet geen recht aan de waarde van het gebied. De Ellecomse polder heeft een Externe Werking op de instandhouding van doelsoorten in de omliggende gebieden Veluwe en Havikerwaard, en is een belangrijke ecologische schakel tussen deze gebieden en op basis van eigen waarneming een habitat voor diverse soorten uilen, vleermuizen en slangen, reeën, marters en andere dieren. Ganzen rusten en foerageren hier. De verschillende oude beeklopen bieden trekroutes voor de otter en vormen een zeer specifieke biotoop die diverse zeldzame soorten herbergt. Cultuurhistorisch is van belang dat Ellecom één van de oudste dorpen van de Veluwe is. Destijds hebben onze voorouders er bewust voor gekozen zich precies op de steilrand van de Veluwse stuwwal aan de beek te vestigen, en deze situatie is in de afgelopen 1000 (!) jaar in essentie niet veranderd. Toen Ellecom vanaf de 18e eeuw veranderde van een boerendorp naar een dorp vol buitenplaatsen, waren de vergezichten hiervan juist gericht op het historische cultuurlandschap in het uiterwaardengebied dat grenst aan de oude dorpskern en op de kerktoren van Doesburg in de verte. Ook nu nog zijn delen van de polder ingericht als onderdeel van de parkaanleg van de buitenplaatsen Avegoor en Bergstein. Voor meer verdieping verwijzen we naar de bijgevoegde cultuurhistorische waardering van de zuidrand van Ellecom, waarin de historische waarden van dit gebied meer in detail uiteen zijn gezet.

De Ellecomse polder is noodzakelijk als overloopgebied bij hoge waterstanden in de IJssel. Afgelopen winter nog, stond een flink deel van het gebied door overvloedige regenval onder water. Dat betekent dat een zonneveld verhoogd zal moeten worden geplaatst en door de karakteristieke openheid van de polder en de hogere ligging van het dorp voor Ellecommers op veel plaatsen zeer zichtbaar zal zijn. De fraaie doorzichten langs de kerk en het uitzicht vanaf en rond Bergstein kunnen bij een onzorgvuldige plaatsing van zonnepanelen sterk ontsierd worden. U begrijpt dat wij ons naar aanleiding van de net genoemde argumenten afvragen hoe de gemeente tot de conclusie kan zijn gekomen dat de Ellecomse polder geschikt zou zijn voor windmolens en/of zonnepanelen. Wij zouden daarover graag het gesprek aangaan. Wij hopen dat u bereid bent ruimte te creëren in de doelstellingen en het proces van de beleidsvorming, zodat gezamenlijk gedragen maatwerk kan worden geleverd.

Een breed draagvlak onder inwoners is belangrijk en dat is er nu niet. Toen wij als initiatiefgroep de inwoners recentelijk informeerden over de beleidsvorming van de gemeente, bleek het overgrote deel niet op de hoogte te zijn. Dat is ook niet gek, want na de bewonersbijeenkomst van 17 februari j.l. bleef het helaas opvallend stil vanuit de gemeente. Er kwam een enkele berichtgeving per mail van Energiek Rheden (als je je hebt aangemeld) en een filmpje over de RES. Maar de consequenties voor onze gemeente buiten Spankeren en De Beemd blijven (bewust?) vaag. De informatie die wij nu over de omgeving van Ellecom hebben, hebben we zelf verzameld door onderzoek en opvragen bij de gemeente. Mogelijk heeft de huidige coronacrisis ertoe geleid dat er overlegmomenten zijn geannuleerd, maar toch hebben wij het gevoel dat het opstellen van het energietransitiebeleid onzichtbaar plaatsvindt in de beslotenheid van het gemeentehuis. Terwijl de impact op het landschap bijna niet te onderschatten valt en veel inwoners juist *hier* wonen vanwege de bijzondere ruimtelijke kwaliteit van het landschap. Burgers actief informeren en uitnodigen tot participatie is zeer belangrijk om een langdurig proces van maatschappelijke oppositie te voorkomen.

Tot slot: door de inzet van Ellecom Energie Neutraal (EEN) is ons dorp een voorloper binnen de gemeente op het gebied van de verduurzamingsopgave. De gemeentelijke organisatie noemt graag en veelvuldig het initiatief voor de oprichting van een zonneveld tussen de op- en afrit van de A348. Het kan toch niet zo zijn dat de bewoners van Ellecom voor hun inzet 'beloond' worden met aanvullende, niet passende zonnepanelen aan de rand van hun mooie dorp, dat ook wel bekend staat als 'de parel van Rheden'? Dat zou niet alleen bijzonder wrang zijn, maar ook het enthousiasme dat er nu is voor verduurzaming kunnen ondermijnen. Het grote draagvlak voor ons initiatief in het dorp zou daar een indicator voor kunnen zijn. U zult het met ons eens zijn dat dit wel een heel ongewenst gevolg van het duurzaamheidsbeleid zou zijn.

Met vriendelijke groet,
Ted Abrahamsen en Elmar Gouw, namens de

Initiatiefgroep Duurzaam Opgewekt Ellecom

Bijlage: Cultuurhistorische waardering Ellecom